1973... ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ...2009

οι εξεγέρσεις του χθες, δείχνουν
το δρόμο στις ανταρσίες του αύριο...

Προσδιορισμένη ως μια ιδιαίτερη στιγμή του κοινωνικού-ταξικού πολέμου, η 17η Νοέμβρη δεν μπορεί παρά να είναι ημέρα κομβικής σημασίας τόσο για το κράτος όσο και για τους καταπιεσμένους. Από τη μια γιατί ως ημερομηνία σηματοδοτεί την αέναη προσπάθεια των εξουσιαστών να τη σβήσουν από την κοινωνική συνείδηση και να αποδομήσουν τα όποια εξεγερτικά της περιεχόμενα, ενώ από την αλλη γιατί εδώ και περισσότερες απο τρεις δεκαετίες, αποτελεί στιγμή-ορόσημο για τους κοινωνικούς-ταξικούς αγώνες, όπως αυτοί εκδηλώνονται στον ελλαδικό χώρο από τη μεταπολίτευση και μετά.

Ειδικά σήμερα που βρίσκεται σε εξέλιξη η επιχείρηση εκσυγχρονισμού των δομών εκμετάλλευσης και καταπίεσης σε μια σειρά από διαφορετικά κοινωνικά μέτωπα και η ιδεολογική-κατασταλτική επίθεση της δημοκρατίας είναι ιδιαίτερα σφοδρή απέναντι στους αντιστεκόμενους, ο αγώνας για τη διατήρηση της κοινωνικής μνήμης συγκρούεται κατά μέτωπο με το στρατόπεδο της λήθης, με την προσπάθεια μετατροπής της επετείου του πολυτεχνείου σε μια ακόμη "εθνική γιορτή" και καταγραφής της στη συνείδηση της κοινωνίας ως τέτοιας, και υψώνεται σε αναπόσπαστο κομμάτι του αγώνα ενάντια στην εξουσία.

Γιατί κόντρα στη λογική που μας θέλει να χαρίζουμε στην κρατική προπαγάνδα τα εξεγερτικά γεγονότα του παρελθόντος, εμείς θα συνεχίσουμε να τα θεωρούμε εφαλτήριο για τους αγώνες που κυοφορούνται σήμερα, για τις ανταρσίες του μέλλοντος...

Γιατί οι μνήμες του περασμένου Δεκέμβρη είναι ακόμα νωπές...γιατί η πηγαία και αυθόρμητη έκρηξη της συσσωρεμένης κοινωνικής οργής που ακολούθησε τη δολοφονία του Αλέξη δεν εξέπληξε κανέναν απο αυτούς που βιώνουν την σκλήρη και αδυσώπητη καθημερινότητα... γιατί το άκρως ασφυκτικό κοινωνικό περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί τα τελευταία χρόνια το προμήνυε...

Γιατί η εξέγερση που ξεδιπλώθηκε για περισσότερες από δυο βδομάδες σε όλες τις περιοχές της χώρας με βίαιες συγκρούσεις με την αστυνομία, με επιθέσεις σε σύμβολά του κράτους και του κεφαλαίου, με καταλήψεις σχολών, σχολείων και δημοσίων κτιρίων από χιλιάδες εξεγερμένους που απεκδυθήκαν τις διαφορετικές τους ταυτότητες και ενώθηκαν στο δρόμο στη βάση της αλληλεγγύης και της αυτοοργάνωσης της αντεπίθεσης τους στους κρατικούς δολοφόνους, αποδεικνύει το προφανές. Η μόνη απάντηση στην κρατική βία και την καπιταλιστική επέλαση δεν είναι άλλη από τη μαζική και αχειραγώγητη κοινωνική αντιβία.

Γιατί στις ιστορικές συγκυρίες, οι οποίες εκτυλίχθηκαν και εκτυλλίσονται μπροστά μας, η εξέγερση είναι η μόνη επιλογή των ζωντανών,το ίδιο το ρεύμα της ζωής...δεν μπορεί κανείς να την αρνηθει χωρίς να αρνηθεί την ίδια την ζωή...

...γιατί η εξέγερση είναι πάντα ζωντανή...

Το κείμενο που ακολουθεί αποτελεί ανατύπωση από την ειδική έκδοση του Αναρχικού Δελτίου Αντιπληροφόρησης και Δράσης "Πολυτεχνείο: απέναντι στο μύθο της δημοκρατίας, η εξέγερση είναι πάντα ζωντανή", Αθήνα, Νοέμβρης 2005.

Στην εποχή της, η εξέγερση στο Πολυτεχνείο το Νοέμβρη του 1973, για την άρχουσα τάξη και τους συμμάχους της δεν ήταν και δεν θα μπορούσε να είναι τίποτα περισσότερο από μια αντικρατική ανταρσία αναρχοκομμουνιστικών στοιχείων που έπρεπε να κατασταλεί με κάθε μέσον και που η μνήμη της μετά την παράδοση της εξουσίας από τους στρατιωτικούς στους πολιτικούς έπρεπε με κάθε τρόπο να σβηστεί. Να θυμίσουμε ότι οι πρώτες μεταπολιτευτικές εκλογές ορίστηκαν να γίνουν επιτούτου ανήμερα της πρώτης επετείου της εξέγερσης, στις 17 Νοέμβρη 1974, αγνοώντας την προκλητικά.

Αργότερα όμως, με τη μέθοδο της ενσωμάτωσης, αποσιωπώντας τα πραγματικά γεγονότα και διαστρεβλώνοντας τα περιεχόμενα της εξέγερσης του Πολυτεχνείου, επιχείρησαν να την παρουσιάσουν σαν ένα δημοκρατικό φοιτητικό ξεσηκωμό που κατεστάλη από τη στρατιωτική δικτατορία και να τη μετατρέψουν σε επίσημη σχολική γιορτή. Με την άνοδό του στην εξουσία το 1981, το ΠΑΣΟΚ υπήρξε ο πρωταγωνιστής αυτής της επιχείρησης η οποία με τη συνδρομή των δυο ΚΚΕ σημείωσε αρκετή επιτυχία. Αυτή βέβαια η επιχείρηση διαστρέβλωσης της εξέγερσης και ενσωμάτωσής της στο κρατικό (και στο κομματικό) εορτολόγιο ως «γιορτή της δημοκρατίας» δεν ήταν απλώς ιδεολογική αλλά και αστυνομική-κατασταλτική, καθώς το πνεύμα της νοεμβριανής εξέγερσης ήταν πάντα ζωντανό κι ανανεωνόταν διαρκώς, εμπνέοντας νέες εκρήξεις ανταρσίας, ενώ ο χώρος και η μνήμη της εξέγερσης έγιναν σταθερό σημείο αναφοράς ανατρεπτικών εκδηλώσεων.

Κατά μια τραγική ειρωνεία της ιστορίας, ήταν οι αιματηρές κατασταλτικές συνέπειες μιας τέτοιας ανταρσίας, το Νοέμβρη του 1980, που συνετέλεσαν στην πτώση της δεξιάς διακυβέρνησης και αξιοποιήθηκαν στην άνοδο στην εξουσία του ΠΑΣΟΚ και της πολιτικής της ενσωμάτωσης. Επρόκειτο για τη στυγνή δολοφονία δύο διαδηλωτών, του Ιάκωβου Κουμή και της Σταματίνας Κανελοπούλου, καθώς και τον βαρύ τραυματισμό πολλών άλλων, ακόμα και με πυροβόλα όπλα, στις 17 Νοέμβρη 1980. Ήταν η κυβέρνηση της ΝΔ που χρεώθηκε το αίμα των διαδηλωτών αν και το ΠΑΣΟΚ, δια στόματος του ηγέτη του, είχε συναινέσει στην άγρια καταστολή, ενώ το ΚΚΕ είχε συνδράμει αποφασιστικά με τις εργατοφοιτητικές ομάδες κρούσης του, τα διαβόητα ΚΝΑΤ, που ανακατέλαβαν και εκκένωσαν βίαια το κατειλημμένο τότε πολυτεχνείο.

Παρόλα τα φληναφήματα περί προβοκατόρικων στοιχείων που παρεισφρύουν στις εκδηλώσεις γιορτασμού στην επέτειο του Πολυτεχνείου για να την «αμαυρώσουν», εκείνα τα γεγονότα, όπως και πλήθος από τέτοια που ακολούθησαν τα επόμενα χρόνια, δεν ήταν παρά μέρος μιας σύγκρουσης που είχε ξεσπάσει ήδη μέσα στο Πολυτεχνείο στα Νοεμβριανά του 1973. Μιας σκληρής σύγκρουσης που έμελλε με τα χρόνια να γίνει ανελέητη και βίαιη ανάμεσα στους εξεγερμένους της μεταπολίτευσης και τα αριστερά πολιτικά στηρίγματα του αστικοδημοκρατικού καθεστώτος.

Ξαναγυρίζοντας στη νοεμβριανή εξέγερση του 1973, ας θυμηθούμε το κατάπτυστο κείμενο της ΠΑΝΣΠΟΥΔΑΣΤΙΚΗΣ Νο 8 (όργανο της Αντί-ΕΦΕΕ, οργάνωσης του ΚΚΕ στο φοιτητικό χώρο) που κυκλοφόρησε το Γενάρη-Φλεβάρη του 1974 και το οποίο κατήγγειλε τότε σαν προβοκάτορες τους 350 νέους (κυρίως αριστεριστές, αναρχικούς και αντιεξουσιαστές) που κατέλαβαν το πολυτεχνείο στις 14/11/73, τα σύνθηματά τους -όπως Γενική Απεργία, Κάτω Το Κεφάλαιο, Κάτω η Μισθωτή Εργασία, Κάτω η Εξουσία- ως προβοκατόρικα και την ίδια την εξέγερση σαν έργο του Ρουφογάλη.

Ας θυμηθούμε ότι όταν ξέσπασε η εξέγερση ο Παπαδόπουλος επιχειρούσε με την κατάργηση της μοναρχίας, την αμνηστία των πολιτικών κρατούμενων και των εξόριστων, και το διορισμό μιας πολιτικής κυβέρνησης υπό τον Μαρκεζίνη να νομιμοποιήσει το καθεστώς και

της εξέγερσης στο κέντρο της Αθήνας, ξεκινώντας με την κατάληψη του πολυτεχνείου στις 14 Νοέμβρη από 350 νέους, κυρίως φοιτητές αλλά και μαθητές, ενώ το ίδιο βράδυ αρκετοί εργάτες, κυρίως οικοδόμοι, συγκροτούν την εργατική συνέλευση στο κτίριο Γκίνη.

Η αστυνομία αδυνατεί να καταστείλει την εξέγερση που εξαπλώνεται, αλλά στο εσωτερικό της διεξάγεται μια έντονη πάλη ανάμεσα σε διαφορετικές τάσεις, με δύο κυριότερες εκείνη της αυτονομίας και του αυθορμητισμού που ξεκίνησε την κατάληψη του Πολυτεχνείου και ήταν κατά βάση εξεγερτική, αντικαπιταλιστική και αντικρατική, και εκείνη που ήθελε να χρησιμοποιήσει το φοιτητικό κίνημα ως μέσο πίεσης για "εκδημοκρατισμό", δηλαδή ως διαπραγματευτικό χαρτί στα χέρια των αστών δημοκρατών που έβλεπαν με αμηχανία ή φόβο το ογκούμενο κύμα εξέγερσης. Εκφραστές αυτής της γραμμής ήταν οι εκπρόσωποι των νεολαιών των δυο φραξιών του ΚΚΕ. Από την πρώτη στιγμή, την Τετάρτη 14 Νοέμβρη, τα μέλη της Αντί-ΕΦΕΕ (ΚΝΕ) αγωνίζονταν για να μη γίνει η κατάληψη, ενώ μετά την αιματηρή καταστολή, στην "Πανσπουδαστική" (Νο 8) λίγους μήνες αργότερα, την κατήγγειλαν όπως είδαμε ως προβοκατόρικη.

Από την άλλη πάλι, ένας από τους εκπροσώπους του ανανεωτικού ΚΚΕ και συμμετέχων στα γεγονότα, ο Δημ. Χατζησωκράτης του Ρήγα Φεραίου και του ΚΚΕ εσ., αποκαλύπτει τη σύγκρουση με το δικό του αντεπαναστατικό πνεύμα: "το Πολυτεχνείο δεν θα είχε την ξεχωριστή θέση που έχει σήμερα στην ιστορική διαδρομή της μεταπολεμικής Ελλάδας, αν τη δεύτερη μέρα της κατάληψης οι φοιτητές που ανήκαν στις αντιστασιακές οργανώσεις της Αριστεράς δεν κατάφερναν να αντιστρέψουν τον χαρακτήρα που έπαιρνε με τα αιτήματα και τα συνθήματα που προωθούσαν οι υπεραριστεροί και οι αναρχικοί". Πίσω από αυτή την αντεπαναστατική γραμμή των δυο ΚΚΕ βρισκόταν η στρατηγική αντίληψη ότι πρώτα πρέπει να γίνει ο αγώνας για αποκατάσταση της αστικής δημοκρατίας και αργότερα η πάλη για το σοσιαλισμό.

Πριν καταφέρουν όμως, όπως πραγματικά θα ήθελαν, να την ελέγξουν και να την υποτάξουν οι ρεφορμιστές, η εξέγερση που εξελισσόταν στους δρόμους της Αθήνας με συμπλοκές και με επιθέσεις σε δημόσια κτίρια, κι επαπειλούσε να απλωθεί στα σχολεία και τα εργοστάσια σπέρνοντας τον φόβο στην εξουσία και τους διεκδικητές της, συντρίφτηκε από τα τανκς.

Η πολιτικοποίηση του στρατιωτικού καθεστώτος ναυάγησε, και ο συνταγματάρχης Παπαδόπουλος αντικαταστάθηκε από τον ταξίαρχο Ιωαννίδη. Το καθεστώς βρέθηκε βυθισμένο μέσα στο μίσος και μπροστά στον φόβο μιας νέας κοινωνικής έκρηξης η εξουσία παραδόθηκε τελικά ακέραια στους πολιτικούς τον Ιούλη του 1974, όταν οι στρατιωτικοί έπαιξαν και έχασαν το τελευταίο χαρτί τους, αυτό του εθνικισμού, με την αποτυχία του πραξικοπήματος στην Κύπρο και την εισβολή των τουρκικών στρατευμάτων στο νησί.

Η ιστορία όμως με την εξέγερση στο Πολυτεχνείο δεν είχε κλείσει το 1973, καθώς το περιεχόμενο και τα πρόταγματά της δεν ανήκαν στο παρελθόν όπως θα ήθελαν και προπαγάνδιζαν οι εμπνευστές του κομματικού συνθήματος: ΕΑΜ ΕΛΑΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ. Αντιθέτως, ανήκε στο μέλλον καθώς εγκαινίασε μια μακριά σειρά κινητοποιήσεων, ξεσηκωμών και συγκρούσεων των ριζοσπαστικότερων τμημάτων της νεολαίας. Το πνεύμα του Νοέμβρη θα αποδειχτεί ανεξάντλητο, παραμένοντας πάντα ζωντανό παρά την μακροχρόνια επιχείρηση διαστρέβλωσης και καπηλείας από αυτούς που αξιοποίησαν την εξέγερση για να οικοδομήσουν ένα μυθικό, αιματοβαμμένο βωμό της δημοκρατίας, ως ιδεολογικό θεμέλιο της μεταπολιτευτικής εξουσίας.

Το Πολυτεχνείο δεν θα είναι ο αδιαμφισβήτητος καθαγιασμένος μύθος της εξουσίας και της δημοκρατίας όπως θα ήθελαν

οι λακέδες της, αλλά σημείο αναφοράς μιας εξέγερσης που άλλοτε ξεσπά κι άλλοτε υποβόσκει και που ακόμα και σήμερα δεν έχει κατασταλεί…

Όπως είπαμε ήδη, για τις 17 Νοέμβρη 1974 ανήμερα προγραμματίζονται οι πρώτες μεταπολιτευτικές εκλογές και οι εκδηλώσεις εορτασμού για την πρώτη επέτειο της εξέγερσης αποφασίζεται να μετατεθούν στις 24 Νοέμβρη «σαν έκφραση της αντιφασιστικής και αντιιμπεριαλιστικής θέλησης του λαού». Τελικά θα γίνουν δύο πορείες, μία στις 15/11 και μία στις 24/11. Στις 15/11 κυκλοφορεί προκήρυξη που μεταξύ άλλων αναφέρει: «ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ ΜΙΣΘΩΤΟΙ ΣΚΛΑΒΟΙ, η συμπλήρωση ενός χρόνου από την εξέγερση του Νοέμβρη σφραγίζεται από το ζενίθ της αντεπανάστασης, τις εκλογές... ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ, η εξέγερση του Νοέμβρη έκανε τους κατόχους και τους επίδοξους κατόχους της εξουσίας να τρέμουν. ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ, σύσσωμοι οι λακέδες του κράτους και του κεφαλαίου μας ζητάνε να είμαστε παραγωγικά ρομπότ, παθητικοί δέκτες της ζωής μας...». Η επιτροπή της συγκέντρωσης κατήγγειλε την προκήρυξη και κάλεσε τον κόσμο να απομονώσει τους αναρχικούς.

Την επόμενη χρονιά, το 1975, διατυπωμένη για πρώτη φορά από το αντιπολιτευόμενο κόμμα του ΠΑΣΟΚ, προβάλλεται η άποψη να καθιερωθεί η επέτειος της εξέγερσης του Πολυτεχνείου ως «εθνική γιορτή», εκφράζοντας τη σημασία που είχε για το μεταπολιτευτικό καθεστώς η πολιτική της ενσωμάτωσης και της «εθνικής συμφιλίωσης» μπροστά στον ορατό κίνδυνο νέων εξεγέρσεων από τη νεολαία και τους εργάτες. Ήδη είχαν ξεσπάσει τα «Ιουλιανά»: Στις 26 Ιούλη του 75, και ενώ οι εργατοπατέρες προσπαθούν μέσω διαβουλεύσεων με την κυβέρνηση να χειραγωγήσουν τις κινητοποιήσεις των οικοδόμων, οι εργάτες πραγματοποιούν αυτόνομη απεργία. Τα ΜΜΕ και οι συνδικαλιστές θα προσπαθήσουν να σαμποτάρουν την επερχόμενη πορεία, η οποία όμως θα πραγματοποιηθεί με δυναμικό χαρακτήρα. Επί 14 ώρες οι οικοδόμοι μαζί με φοιτητές, μαθητές και άλλους εργάτες θα συγκρουστούν με την αστυνομία -παρά τις εκκλήσεις των συνδικαλιστών- στο κέντρο της Αθήνας, μετατρέποντάς το σε ένα ανοιχτό πεδίο βίαιης ταξικής αντιπαράθεσης.

Το 1976 σφραγίζεται από ένα κύμα έντονων απεργιακών κινητοποιήσεων και χιλιάδες εργαζόμενοι συγκρούονται με την αστυνομία, αψηφώντας τις κομματικές εντολές. Στις 24 Μάη οργανώνεται 48ωρη πανεργατική απεργία ενάντια στην επικείμενη ψήφιση του νόμου 330 περί "επαγγελματικών σωματείων", με τον οποίο τίθενται ασφυκτικοί περιορισμοί σε κάθε απεργιακή δραστηριότητα στους χώρους δουλειάς και εγκληματοποιείται κάθε μορφή αγώνα που υπερβαίνει τα στενά συνδικαλιστικά πλαίσια. Την ίδια μέρα, πραγματοποιείται στην Αθήνα συγκέντρωση στην οποία συμμετέχουν περίπου 100.000 άτομα. Στις 25 Μάη, γίνεται συγκέντρωση οικοδόμων η οποία, παρά τις πιέσεις της συνδικαλιστικής τους ηγεσίας, θα εξελιχθεί σε πορεία στο κέντρο της Αθήνας. Εκεί, οι οικοδόμοι θα ενωθούν με χιλιάδες διαδηλωτές που καταφθάνουν από τις εργατικές συνοικίες εξαγριωμένοι και κατακλύζουν τις κεντρικές πλατείες και τους δρόμους της πόλης. Μέχρι αργά το βράδυ το κέντρο της πόλης θα μετατραπεί σε πεδίο άγριων συγκρούσεων με τις δυνάμεις καταστολής. Οι εξουσιαστές ξαναζούσαν τον εφιάλτη του Νοέμβρη του 1973. Η απάντηση του κράτους και των λακέδων του ήταν η ίδια, αιματηρή καταστολή και προβοκατορολογία. Στις συγκρούσεις θα τραυματιστούν δεκάδες διαδηλωτές αλλά και αστυνομικοί, ενώ μια αύρα θα σκοτώσει μια γυναίκα, την Αναστασία Τσιβίκα.

Εκείνη τη χρονιά η κυβέρνηση απαγόρευσε την πορεία προς την αμερικάνικη πρεσβεία. Η ΕΦΕΕ υποχωρεί στη θέση της κυβέρνησης. Την ημέρα της πορείας υπήρχε μπλοκ από εκατοντάδες αναρχικούς που φώναζαν και έγραφαν συνθήματα όπως: «ΚΑΤΩ ΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΠΑΤΡΙΔΕΣ», «ΚΑΤΩ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ Η ΕΞΟΥΣΙΑ, ΕΔΩ ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΑΝΑΡΧΙΑ». Στις προκηρύξεις τους καταγγέλλεται η προβοκατορολογία και η

καπηλεία της εξέγερσης του Νοέμβρη, και στην πορεία γίνονται επεισόδια με τις κομματικές περιφρουρήσεις.

Το 1977 είναι η χρονιά που εκτελείται από τη RAF ο ναζιστής πρόεδρος των γερμανών βιομηχάνων Σλέγιερ, η γερμανική σοσιαλδημοκρατία δολοφονεί στα κελιά τους τρεις αγωνιστές της RAF και το ελληνικό κράτος εξαπολύει πογκρόμ (ιδιώνυμο) ενάντια στους αναρχικούς που στέκονται αλληλέγγυοι στους γερμανούς αγωνιστές και φυλακίζει αρκετούς με πολύμηνες ποινές. Την ίδια χρονιά δολοφονείται σε συμπλοκή με τους ένστολους φονιάδες του κράτους ο αγωνιστής Χρήστος Κασίμης, ενώ συλλαμβάνεται και φυλακίζεται ο αντιεξουσιαστής εργάτης Γ. Σερίφης, γεγονός που ξεσηκώνει ένα δυνατό κίνημα αλληλεγγύης. Οι εκδηλώσεις για την επέτειο του Πολυτεχνείου μετατίθενται για μια ακόμα φορά λόγω εκλογών στις 27 Νοέμβρη.

Στις 17 Νοέμβρη 1978, τα ΜΑΤ χτυπούν τον κόσμο στη συγκέντρωση που διοργανώνεται στο πολυτεχνείο και η ΕΦΕΕ δηλώνει ότι, λόγω των μεγάλων αστυνομικών δυνάμεων, η πορεία ματαιώνεται. Ο κόσμος αποδοκιμάζει την ΕΦΕΕ κι η πορεία τελικά πραγματοποιείται. Κατά τη διάρκειά της γίνεται νέα επίθεση από τα ΜΑΤ, οι διαδηλωτές απαντούν και οι συγκρούσεις γενικεύονται. Η ΕΦΕΕ παραδίδει στην αστυνομία άτομα που προκαλούν φθορές, χιλιάδες κόσμου φωνάζουν «ΠΟΥΛΗΜΕΝΗ ΕΦΕΕ». Την ίδια ημέρα της επετείου έγιναν επεισόδια στο πολυτεχνείο μεταξύ μελών της «Επιτροπής για την απελευθέρωση του Γ. Σερίφη» και μελών της ΚΝΕ. Είναι η πρόβα των ΚΝΑΤ για το ρόλο που θα παίξουν στις μετέπειτα επετείους του Πολυτεχνείου.

Το 1979 ήταν χρονιά σημαντικών φοιτητικών κινητοποιήσεων και σημειώνονται συγκρούσεις τόσο με την αστυνομία όσο και με τις κομματικές περιφρουρήσεις, αλλά στην επέτειο του Πολυτεχνείου το Νοέμβρη επικρατεί τάξη στην Αθήνα. Είναι η τάξη που έχουν επιβάλει τα ΜΑΤ, τα ΚΝΑΤ, η ΕΣΑΚ. Τόσο κατά την έναρξη όσο και κατά τη διάρκεια της πορείας για την επέτειο του Πολυτεχνείου, τραμπούκοι της ΚΝΕ χτυπούν αναρχικούς, αντιεξουσιαστές και αυτόνομους.

Στην επέτειο του 1980, κι ενώ οι λακέδες του κράτους προσπαθούσαν για μια ακόμα φορά να ξεχαστεί τι είχε γίνει πριν από επτά χρόνια, ήρθαν τα γεγονότα στην πορεία του Πολυτεχνείου να καταστρέψουν την προσπάθειά τους κι η Αθήνα είδε μια νέα εξέγερση στους δρόμους της.

Η κυβέρνηση απαγόρευσε πάλι την πορεία και η πειθάρχηση της ΕΦΕΕ σε μια πορεία μέχρι την πλ. Συντάγματος έδωσε το έναυσμα για την έκρηξη των συγκρουσιακών γεγονότων. Την ημέρα της πορείας συγκεντρώθηκαν στα Χαυτεία οι οργανώσεις της άκρας αριστεράς με το σύνθημα «Όλοι πορεία στην πρεσβεία ενάντια στην ΕΦΕΕ και την αστυνομία» και πίσω τους αναρχικοί, αντιεξουσιαστές, αυτόνομοι και πλήθος νεολαίων που ξεκίνησαν να προχωρούν με ενθουσιασμό και με το σύνθημα «ΑΠΟΨΕ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΤΗΣ ΠΟΥΤΑΝΑΣ»! Οι πρώτες επιθέσεις έγιναν σε κτίρια της αστυνομίας και της δικαιοσύνης στη Σταδίου. Στη συνέχεια, κι ενώ η πορεία της ΕΦΕΕ, πειθαρχώντας στην κυβερνητική εντολή, όταν έφθασε στην πλ. Συντάγματος συνέχισε στην οδό Πανεπιστημίου, τα μπλοκ των αριστεριστών και των αναρχικών, περίπου 20.000 άνθρωποι, έστριψαν και προχώρησαν στη Βασ. Σοφίας όπου ήταν παραταγμένες μεγάλες αστυνομικές δυνάμεις με θωρακισμένα τροχοφόρα (αύρες). Οι συγκρούσεις που ξεκίνησαν με την επίθεση της αστυνομίας ήταν σκληρές και εξαπλώθηκαν στην πλ. Συντάγματος, την Πανεπιστημίου, τη Σταδίου, την Πατησίων και τους παρακείμενους δρόμους. Δυο διαδηλωτές, ο Ιάκωβος Κουμής και η Σταματίνα Κανελοπούλου, που έπεσαν στα χέρια των ΜΑΤ ξυλοκοπούνται μέχρι θανάτου ενώ δεκάδες άλλοι τραυματίζονται.

Οι εξεγερμένοι διαδηλωτές στήνουν οδοφράγματα για να αντισταθούν στις αύρες και τα ΜΑΤ, και χτυπούν τράπεζες, εμπορικά καταστήματα και δημόσια κτίρια. Αρκετοί

καταφεύγουν μέσα στο πολυτεχνείο και το καταλαμβάνουν. Ασφαλίτες από τους γύρω δρόμους πυροβολούν αδιακρίτως μέσα στο πολυτεχνείο, τραυματίζοντας σοβαρά με σφαίρες δυο ακόμα διαδηλωτές.

Μέσα στο πολυτεχνείο γίνεται συνέλευση διαρκείας και καλείται συγκέντρωση, αλλά το πρωί, και ενώ αρκετός κόσμος είχε αποχωρήσει κουρασμένος, το ίδρυμα ανακαταλαμβάνεται από τα ΚΝΑΤ που το εκκενώνουν. Την επομένη μέρα γίνεται διαδήλωση 2.000 ατόμων με συνθήματα όπως "ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΣΚΟΤΩΝΕΙ ΚΑΙ Ο ΤΥΠΟΣ ΤΟ ΒΟΥΛΩΝΕΙ". Στο κέντρο της Αθήνας δεν υπάρχουν καθόλου ΜΑΤ, παρά μόνο τα ΚΝΑΤ (ΚΝΕ και ΕΣΑΚ) -με τα οποία έγιναν κάποια επεισόδια- καθώς υπήρχε ο φόβος ότι αν ο κόσμος αντίκριζε τα ΜΑΤ θα ξεκινούσαν και θα επαναλαμβάνονταν συγκρούσεις όπως της προηγούμενης μέρας. Το γεγονός είναι ότι τον κατασταλτικό ρόλο που δεν μπορούσε να παίξει η αστυνομία τον έπαιζαν απροκάλυπτα οι ομάδες κρούσης του ΚΚΕ, ενώ οι δηλώσεις του Α. Παπανδρέου την ίδια μέρα αναφέρονταν μόνο στους βανδαλισμούς των διαδηλωτών ζητώντας την παραδειγματική τιμωρία όσων ευθύνονταν γι’ αυτούς.

Οι αριστεριστές τέλος, αδυνατώντας ουσιαστικά να δώσουν απαντήσεις στην καταστολή, προσπάθησαν να βρουν τις επόμενες μέρες εξιλαστήρια θύματα, εστιάζοντας κι αυτοί στους βανδαλισμούς της άγριας νεολαίας που για πρώτη φορά τότε έκανε αισθητή την παρουσία της.

Το 1981 γίνεται η εναλλαγή της διακυβέρνησης από τη ΝΔ στο ΠΑΣΟΚ και στα επόμενα χρόνια, παράλληλα με τον ευρύτερο εκσυγχρονισμό του κράτους, της οικονομίας, του ελέγχου και της καταστολής, θα ολοκληρωθεί με γοργούς ρυθμούς η μυθοποίηση και ιδεολογικοποίηση του «δημοκρατικού» ξεσηκωμού του ΄73 και θα γίνει η επίσημη αναγνώριση του εθνικού εορτασμού της επετείου του. Έτσι, με την πάροδο του χρόνου, στην επέτειο της εξέγερσης και της σφαγής του Πολυτεχνείου μαζί με την καθεστωτική αριστερά που χρησιμοποίησε την επέτειο σαν μια δεξαμενή άντλησης πολιτικής υπεραξίας, αποσιωπώντας φυσικά την αρνητική της στάση στην κατάληψη του Πολυτεχνείου το 1973, θα συμμετέχουν επίσημοι απ΄όλο το φάσμα των πολιτικών φορέων και των κρατικών θεσμών, κι ανάμεσά τους οι μπάτσοι και οι στρατιωτικοί που έρχονται για να καταθέσουν στεφάνια στη μνήμη των θυμάτων τους! Στεφάνια σε αυτούς που οι ίδιοι ή οι συνάδελφοί τους δολοφόνησαν, ενώ στο μεταξύ συνέχιζαν τις επιθέσεις με ρόπαλα, αέρια και σφαίρες στις πορείες για το Πολυτεχνείο και πρόσθεταν νέα θύματα όπως ο Κουμής, η Κανελοπούλου και ο Καλτεζάς, στο μακρύ κατάλογο, που ποτέ δεν έγινε επακριβώς γνωστός, των νεκρών του Πολυτεχνείου το 1973.

Να προσθέσουμε εδώ ότι με την άνοδο του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία άνοιξαν διάπλατα οι πόρτες του δημόσιου και με προκάλυμμα τις αντιστασιακές δάφνες τους στο Πολυτεχνείο πλήθος αριστεροί αριβίστες εφόρμησαν καταλαμβάνοντας θέσεις σε υπουργεία, υπηρεσίες και οργανισμούς.

Παρ΄ όλα αυτά, το Πολυτεχνείο θα εξακολουθήσει να αποτελεί σημείο αναφοράς των αναρχικών-αντιεξουσιαστών και της ριζοσπαστικής νεολαίας και, παρά την ύφεση των αγώνων τα πρώτα χρόνια της διακυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, το πνεύμα της εξέγερσης θα αποδειχτεί ακατάβλητο καθώς θα εμφανιστούν νέες γενιές αγωνιστών, εμπνεόμενες από τη φλόγα της νοεμβριανής εξέγερσης του 1973.

Το 1981 άνθισε το κίνημα των καταλήψεων στέγης (στα Εξάρχεια, το Ηράκλειο, το Αιγάλεω, τα Πατήσια, τη Θεσσαλονίκη) κι ειδικότερα η πρώτη κατάληψη επί της οδού Βαλτετσίου αποτέλεσε επίκεντρο πολλών αντικρατικών δραστηριοτήτων, όπως η διαδήλωση αλληλεγγύης στους πολωνούς εργαζόμενους ενάντια στο πραξικόπημα του στρατηγού Γιαρουζέλσκι, διαδήλωση η οποία επιτέθηκε και κατέστρεψε τα γραφεία της

σοβιετικής AEROFLOT, τα γραφεία των ρουμανικών αερογραμμών TAROM, το βουλγαρικό βιβλιοπωλείο και το βιβλιοπωλείο της Σύγχρονης Εποχής (ΚΚΕ). Στις 17 Νοέμβρη ΄81 κυκλοφόρησε από καταληψίες προκήρυξη η οποία ανέφερε: «Αρνούμαστε τον κόσμο της μισθωτής σκλαβιάς και της κουλτούρας που έχει σαν αποτέλεσμα τον ευνουχισμό των επιθυμιών μας και την διαιώνιση της μιζέριας και της μοναξιάς. Είμαστε αποφασισμένοι να πάρουμε τη ζωή στα χέρια μας... Όσον αφορά την κατηγορία για τη διατάραξη της κοινής ησυχίας έχουμε να δηλώσουμε ότι είμαστε αποφασισμένοι να διαταράξουμε τον αλλοτριωτικό εφησυχασμό νεκροταφείου που καθημερινά προσπαθούν να επιβάλουν στην κοινωνία. Τέλος όσο για την αναζήτηση ηθικών αυτουργών και κάποιων δήθεν υπευθύνων για τις καταλήψεις, η αναζήτηση αυτή δεν αποτελεί παρά ένα ευτελές και ύπουλο τέχνασμα του κράτους για να εθελοτυφλεί μπροστά στη ρητή, δική μας προσπάθεια να ζήσουμε αυτοοργανωμένα χωρίς το διαχωρισμό που επιβάλλει και αναπαράγει σε αυτήν την κοινωνία ανάμεσα σε διευθύνοντες και εκτελεστές, σε αρχηγούς και πρόβατα...».

Το 1982, την ημέρα της επετείου του Πολυτεχνείου, μετά ο τέλος της πορείας της ΕΦΕΕ, αναρχικοί οργισμένοι από το κλίμα της σιγής, της ενσωμάτωσης και της συναίνεσης επιτίθενται στην κεντρική πύλη του ιδρύματος όπου βρίσκονται τα κατατεθειμένα στεφάνια και τα καίνε μαζί με ελληνικές σημαίες. Και το 1983 όμως ελάχιστα ήταν τα γεγονότα που διατάραξαν την «κοινωνική γαλήνη» κατά τη διάρκεια της επετείου του Πολυτεχνείου. Ανήμερα της επετείου σπάστηκαν τα γραφεία του ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ με το σύνθημα «ΤΟ ΚΟΜΜΑ ΣΚΟΤΩΝΕΙ ΤΟΥΣ ΠΟΛΩΝΟΥΣ ΕΡΓΑΤΕΣ», ενώ μετά το τέλος της καθιερωμένης πορείας σπάστηκε και το Τεχνικό Επιμελητήριο. Το 1984, στις 17 Νοέμβρη, κι ενώ έχει προγραμματισθεί να γίνει στο χώρο του πολυτεχνείου συναυλία ενάντια στην κρατική καταστολή που εκείνη την εποχή είχε πάρει διαστάσεις με συνεχόμενες κατασταλτικές επιχειρήσεις των μπάτσων στα Εξάρχεια, την τελευταία στιγμή απαγορεύτηκε από τον τότε πρύτανη. Αυτή η απαγόρευση έδωσε την αφορμή για το ξεκίνημα συγκρούσεων μέσα κι έξω από το πολυτεχνείο.

Το 1985 ήταν μια χρονιά σταθμός καθώς τελειώνει οριστικά το «λαϊκό» παραμύθι του ΠΑΣΟΚ και, ταυτόχρονα με την επίθεση της άρχουσας τάξης στην κοινωνία και την όξυνση των ταξικών αντιθέσεων εξαιτίας των δυσβάστακτων για τη νεολαία και τους εργαζόμενους οικονομικών μέτρων, αυξάνει κατακόρυφα και η καταστολή. Πριν από τις μέρες του Πολυτεχνείου έχουν προηγηθεί τα αστυνομικά πογκρόμ στα Εξάρχεια και ως απάντηση η κατάληψη του Χημείου το Μάη, με την υποχώρηση τελικά του κράτους λίγο πριν τις βουλευτικές εκλογές... Στην πορεία του Πολυτεχνείου προς την αμερικάνικη πρεσβεία δεν θα συμμετάσχουν πολλοί αναρχικοί. Μετά το τέλος της θα κάνουν επίθεση στα γραφεία των Νοτιοαφρικανικών αερογραμμών και στο ξενοδοχείο Χίλτον. Τα επεισόδια συνεχίζονται και στα Εξάρχεια, όπου αναρχικοί συμπλέκονται με μπάτσους. Κατά τη διάρκειά τους, στην οδό Στουρνάρη ο μπάτσος των ΜΑΤ Αθ. Μελίστας δολοφονεί τον l5χρονο Μιχάλη Καλτεζά πυροβολώντας τον πισώπλατα. Η αντίδραση είναι άμεση. Καταλαμβάνεται το Χημείο και οι οργισμένοι καταληψίες αποφασίζουν να το κρατήσουν με κάθε τρόπο, καταγγέλλοντας τη δολοφονία του Μ. Καλτεζά, αλλά και την ευρύτερη καταστολή του «σοσιαλιστικού» ΠΑΣΟΚ. Την επόμενη μέρα, και αφού όλο το προηγούμενο βράδυ έχουν πραγματοποιηθεί άγριες οδομαχίες με τα ΜΑΤ, φασίστες και πρασινοφρουρούς, με μια συντονισμένη επιχείρηση των ειδικών δυνάμεων της αστυνομίας (ΔΕΑ), ένοπλοι μπάτσοι εισβάλλουν με σκάλες στο κατειλημμένο κτίριο. Τριάντα εφτά από τους καταληψίες, αφού κακοποιούνται βάναυσα, συλλαμβάνονται, ενώ το Χημείο φλέγεται. Η άρση του άσυλου έγινε από τον τότε πρύτανη Μ. Σταθόπουλο, υπουργό αργότερα του ΠΑΣΟΚ και εισηγητή του Τρομονόμου. Την ίδια μέρα πολύς κόσμος, ανάμεσά τους πολλοί

αναρχικοί - αντιεξουσιαστές οι οποίοι έχουν χρόνια να δραστηριοποιηθούν, συγκεντρώνεται στο πολυτεχνείο και κλείνει την οδό Στουρνάρη, στο σημείο που το προηγούμενο βράδυ έγινε η δολοφονία. Στη συνέχεια πραγματοποιούν δυναμική πορεία στην οδό Σταδίου όπου σπάζονται τράπεζες. Η πορεία δέχεται επίθεση από τα ΜΑΤ κι οι διαδηλωτές κατευθύνονται στο πολυτεχνείο όπου ξεσπούν και μαίνονται άγριες συγκρούσεις με μπάτσους και φασίστες. Οι αριστεριστές προσπαθούν να κατευνάσουν τα πνεύματα και σχηματίζουν «συντονιστική επιτροπή κατάληψης» ζητώντας την παραίτηση του υπουργού Δημόσιας Τάξης. Σιγά-σιγά ο κόσμος κουρασμένος αρχίζει να αποχωρεί και μετά από συνέλευση δίδεται το σύνθημα της αποχώρησης όλων με πορεία. Οι αριστεριστές ρίχνουν το βάρος της ευθύνης για την αποχώρηση στους αναρχικούς και στα βίαια επεισόδια.

Το 1986, μέσα σε κλίμα τρομοκρατίας, ανταποκρινόμενοι σε αναρχικό κάλεσμα συγκεντρώνονται 300 σύντροφοι και ξεκινούν πορεία από το σημείο που δολοφονήθηκε ο Μιχάλης Καλτεζάς στην οδό Στουρνάρη. Κατά τη διάρκεια της πορείας, με το σπάσιμο του τρόμου μέσα στο δρόμο, στο αναρχικό μπλοκ προστίθενται και συμμετέχουν πάνω από 5 χιλιάδες άτομα. Τέσσερις μπάτσοι με πολιτικά που εντοπίζονται μέσα στην πορεία αφοπλίζονται και ξυλοκοπούνται άγρια.

Το 1987, και ενώ έχει προηγηθεί την 1η Οκτώβρη η δολοφονία του Μιχάλη Πρέκα και η σύλληψη των αναρχικών Κλ. Σμυρναίου και Χρ. Μαρίνου, στο τριήμερο του Πολυτεχνείου γίνονται επιθέσεις αναρχικών και συμπλοκές με πασόκους, νεοδημοκράτες και ασφαλίτες μέσα στο χώρο του πολυτεχνείου, με αφορμή την κατάθεση στεφανιών από τους ηγέτες της κυβέρνησης και της αντιπολίτευσης Α. Παπανδρέου και Κ. Μητσοτάκη. Το μεσημέρι της 17ης Νοέμβρη ομάδα συντρόφων μετονομάζει τη Στουρνάρη σε «οδό Μιχάλη Καλτεζά, δολοφονηθέντος από το κράτος την 17η Νοέμβρη 1985». Στην πορεία του Πολυτεχνείου, στην κεφαλή του αναρχικού μπλοκ υπάρχει πανό αλληλεγγύης στους φυλακισμένους αναρχικούς. Στο μπλοκ συμμετέχουν πάνω από 8 χιλιάδες άνθρωποι, κυρίως νεολαίοι. Δύο ασφαλίτες που εντοπίζονται μέσα στην πορεία ξυλοκοπούνται και απομακρύνονται. Η πορεία φθάνει μπροστά από την αμερικάνικη πρεσβεία όπου ξεκινούν συμπλοκές με τα ΜΑΤ οι οποίες γρήγορα γενικεύονται και εξαπλώνονται σε μεγάλη έκταση, φθάνοντας μέχρι και τα Εξάρχεια.

Το 1988, η απόφαση για την ουσιαστική αθώωση του δολοφόνου μπάτσου Μελίστα στις 23 Σεπτέμβρη λειτούργησε εκρηκτικά, με αποτέλεσμα να ξεσπάσουν συγκρούσεις με την αστυνομία και διήμερη κατάληψη στο πολυτεχνείο. Η αστυνομία προχώρησε σε ολοκληρωτικό αποκλεισμό της περιοχής, όμως η μαχητική στάση των 50 περίπου αναρχικών - αντιεξουσιαστών που παρέμειναν οχυρωμένοι στο πολυτεχνείο δεν επέτρεψε περαιτέρω κινήσεις της αστυνομίας. Τελικά η αστυνομία υποχρεώθηκε να αποσυρθεί και οι καταληψίες εξήλθαν και ενώθηκαν με πορεία 1.000 περίπου αλληλέγγυων και ακολούθησαν συγκρούσεις με τα ΜΑΤ στη λεωφόρο Αλεξάνδρας.

Σε ανακοίνωσή της η Ομάδα Αναρχικών Συντρόφων που συμμετείχε στην κατάληψη έγραψε: «Το αναρχικό-αντιεξουσιαστικό κίνημα, αναπόσπαστο κομμάτι του ευρύτερου κοινωνικού κινήματος των εργαζόμενων και των νεολαίων για την χειραφέτησή τους από κάθε εκμετάλλευση και καταπίεση, αποδείχτηκε για μια ακόμα φορά, με όλο τον αυθορμητισμό και την αμεσότητά του, ο πιο ευαίσθητος δείκτης της αναισθητοποιημένης κοινωνίας μας, ίσως γιατί έχει αντιμετωπίσει την τελευταία δεκαετία ένα μεγάλο μέρος της κρατικής κτηνωδίας με συνέπεια τις δολοφονίες, τους τραυματισμούς και τις διώξεις πολλών συντρόφων μας και όλα αυτά χωρίς να έχει πάντα την απαραίτητη κοινωνική αλληλεγγύη χάρη στη λασπολογία και τη βρώμικη προβοκάτσια του κράτους για τα ιδανικά μας: την Κοινωνική Επανάσταση και την Αναρχία. Τις τελευταίες ημέρες το Α/Α

κίνημα όχι μόνο κινητοποιήθηκε άμεσα απαντώντας έμπρακτα στην ασφυκτική κρατική βία και τρομοκρατία, αλλά όπως είναι φανερό κινητοποίησε και μια σειρά άλλων κοινωνικών και πολιτικών χώρων. Η συσσώρευση και η ένταση της κοινωνικής αδικίας και ανισότητας είναι ένα ευαίσθητο εκρηκτικό υλικό, για το οποίο η αθώωση του Μελίστα υπήρξε το φυτίλι και η κατάληψη στο πολυτεχνείο ο πυροδότης. Η εκ των υστέρων κινητοποίηση των φοιτητικών, πολιτικών και πολιτικάντικων φορέων της γραφειοκρατίας και της αναλγησίας ήταν, όχι βέβαια για να εκφράσουν την πυρπόληση του λαϊκού αισθήματος για την εκ νέου δολοφονία του Μιχάλη και την κλιμάκωση της καταστολής, αλλά για να το χειραγωγήσουν και να το κρατήσουν σταθερά στο δρόμο της νομιμότητας, της κοινωνικής ειρήνης και των επικείμενων εκλογών. Όταν όμως καταλαγιάσει κάθε απόηχος από τα τελευταία γεγονότα και τα κλαψουρίσματα για τις ζημιές και τα «πανάκριβα» οδοφράγματα και οι παχύδερμοι φορείς θ΄αποτιμούν τα κέρδη από τη σπέκουλα, σας υποσχόμαστε να τους βγάλουμε και πάλι να ιδρώνουν στους δρόμους προσπαθώντας να καθησυχάσουν τις φλεγόμενες συνειδήσεις και τις βίαιες διαθέσεις του κόσμου.

Εκφράζουμε την ταξική μας αλληλεγγύη και το αμοιβαίο μίσος μας για τα αφεντικά στους εργάτες της ΝΕΖ Περάματος, τη συμπαράστασή μας στο λαό της Θεσπρωτίας και την αλληλεγγύη μας στους φυλακισμένους συντρόφους μας και σε κάθε εξεγερμένο μέσα στις φυλακές».

Στην πορεία του Πολυτεχνείου στις 17/11/88, το μπλοκ των αναρχικών προσπάθησε να τοποθετηθεί στη μέση της πορείας για μεγαλύτερη ασφάλεια χωρίς όμως να το καταφέρει, με αποτέλεσμα να κινηθεί στο τέλος της μέσα σε συνεχείς, ταυτόχρονες συμπλοκές τόσο με την περιφρούρηση του ΚΚΕ όσο και με τις αστυνομικές δυνάμεις, μέχρι τη διάλυσή του. Διάσπαρτες ομάδες αναρχικών και νεολαίων κατά τη διάρκεια της πορείας στη Βασ. Σοφίας επιτίθενται σε στόχους όπως υπουργεία, τα γραφεία της ΕΟΚ, της ΝΔ και το ξενοδοχείο Χίλτον.

Το 1989, στις 16/11 πραγματοποιήθηκε πορεία αναρχικών με συνθήματα όπως «Σ ΑΥΤΟΥΣ ΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ Σ’ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΙΑ ΜΕΡΑ Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΔΕ ΘΑ ‘ΝΑΙ ΟΥΤΟΠΙΑ» και κλείστηκε η Πατησίων και η Στουρνάρη. Μετά το τέλος της πορείας εντοπίσθηκαν ασφαλίτες με αποτέλεσμα να δεχθούν επίθεση από τους διαδηλωτές. Επενέβησαν τα ΜΑΤ ρίχνοντας δακρυγόνα και αμέσως στήθηκαν οδοφράγματα. Η ΕΦΕΕ, μπροστά στον κίνδυνο να χαλάσει η φιέστα της, διαπραγματεύτηκε με τα ΜΑΤ την αποχώρησή τους. Την επομένη, αναρχικοί και νεολαίοι στην «ουρά» της πορείας χτυπούν σύμβολα και στόχους του κράτους και του κεφάλαιου. Στις 26 Γενάρη 1990, μετά την ανακοίνωση της αθώωσης του δολοφόνου μπάτσου Μελίστα, συγκεντρώνεται κόσμος στη Στουρνάρη και την Πατησίων και ξεσπούν άγριες συγκρούσεις όταν ομάδες αναρχικών-αντιεξουσιαστών επιτίθενται με βόμβες μολότοφ σε διμοιρίες των ΜΑΤ. Στη συνέχεια των συγκρούσεων οι σύντροφοι εισέρχονται στο πολυτεχνείο και το καταλαμβάνουν για να το χρησιμοποιήσουν, όπως αναφέρουν στην ανακοίνωση της γενικής συνέλευσης, ως χώρο αντιπληροφόρησης και συσπείρωσης. Η κατάληψη διήρκεσε 17 ημέρες κι έγινε σημείο αναφοράς χιλιάδων ανθρώπων, σπέρνοντας ανησυχία στην εξουσία που άρχισε να δημοσιοποιεί «λίστες πρωταιτίων», ενώ σε κάθε κινητοποίηση των καταληψιών απέσυρε από την ευρύτερη περιοχή τις αστυνομικές δυνάμεις προσπαθώντας επιμελώς να αποφύγει τη σύγκρουση.

Στις 17 Νοέμβρη 1990, η «ουρά» της πορείας του Πολυτεχνείου, αποτελούμενη από αναρχικούς, αντιεξουσιαστές και ανυπότακτους νεολαίους, επιτέθηκε και χτύπησε για άλλη μια φορά τράπεζες, κομματικά γραφεία, δημόσια κτίρια...

Λίγους μήνες αργότερα, το Γενάρη του 1991, το κέντρο της Αθήνας θα συγκλονιστεί από τις

συγκρούσεις χιλιάδων ανθρώπων με τις δυνάμεις καταστολής. Ήταν η εποχή που οι μαθητικές καταλήψεις απλώνονταν σε όλη τη χώρα και η δολοφονία του αριστερού καθηγητή Τεμπονέρα από τραμπούκους της ΝΔ που βρισκόταν στην κυβέρνηση έγινε αφορμή για το ξέσπασμα της οργής νεολαίων, άνεργων, εργαζόμενων. Στις 10 Γενάρη μετά από ένα γιγαντιαίο συλλαλητήριο κι ενώ χιλιάδες διαδηλωτές παραμένουν στους δρόμους, αναρχικοί μαζί με αντιεξουσιαστές μαθητές επιτίθενται με μολότοφ σε διμοιρία των ΜΑΤ που προστατεύει τα γραφεία της ΝΔ στην οδό Χαλκοκονδύλη. Ακολουθεί γενίκευση των συγκρούσεων που διαρκούν ώρες. Η ρίψη ασφυξιογόνων από την αστυνομία προκαλεί πυρκαγιά σε κεντρικό κατάστημα, με αποτέλεσμα το θάνατο τεσσάρων ανθρώπων. Με την προέλαση των αστυνομικών δυνάμεων οι εξεγερμένοι διαδηλωτές καταφεύγουν στο κατειλημμένο από φοιτητές πολυτεχνείο όπου οι επιθέσεις των ΜΑΤ γύρω από το χώρο και οι αντεπιθέσεις των διαδηλωτών συνεχίζονται μέχρι τις 3.30 το πρωί. Την επομένη, με την επίθεση αναρχικών και νεολαίων στα γραφεία της ΝΔ και τον εμπρησμό τους, ξεσπούν νέες πολύωρες συγκρούσεις με τα ΜΑΤ στην πλ. Κάνιγγος, την Πατησίων και τους δρόμους γύρω από το πολυτεχνείο που γίνεται καταφύγιο και ορμητήριο των εξεγερμένων.

Στις 24 Οκτώβρη 1991 κατά τη διάρκεια μαθητικής πορείας στο υπουργείο παιδείας ξεσπούν συγκρούσεις με την αστυνομία στην οδό Μητροπόλεως. Οι συγκρούσεις συνεχίζονται στην Πανεπιστημίου και στο Πολυτεχνείο. Εκεί εξακολούθησαν για πολλές ώρες οι συμπλοκές με μπάτσους και φασίστες. Αργά τη νύχτα, κατά τη διάρκεια των συγκρούσεων, πυρπολήθηκε η Πρυτανεία η οποία τυλίχτηκε στις φλόγες και τα χαράματα η αστυνομία εισέβαλε στο πολυτεχνείο, σπάζοντας το άσυλο και συλλαμβάνοντας 27 καταληψίες. Δεκατρείς από αυτούς και πέντε ακόμα συλληφθέντες από τις συγκρούσεις στο Υπουργείο και την Πανεπιστημίου καταδικάστηκαν αρχικά σε βαριές ποινές φυλάκισης. Τις επόμενες ημέρες κατά τη διάρκεια αφισοκόλλησης θα συλληφθούν 33 αντιεξουσιαστές που θα κρατηθούν και θα βασανιστούν για μέρες στη Γενική ασφάλεια ξεσηκώνοντας κινητοποιήσεις αλληλεγγύης.

Ο τριήμερος εορτασμός του Πολυτεχνείου το Νοέμβρη του 1991 ήταν ιδιαίτερα φορτισμένος λόγω των γεγονότων που είχαν συμβεί ένα μήνα πριν και το κλίμα γινόταν βαρύτερο με τις δηλώσεις του πρύτανη του Ν. Μαρκάτου -ο οποίος είχε εγκρίνει την άρση του πανεπιστημιακού άσυλου- καθώς και με τις ανακοινώσεις όλων των κομμάτων, που μιλούσαν για «προβοκάτορες» και «γνωστούς-αγνώστους» οι οποίοι δρουν σε βάρος «της δημοκρατίας και της ελευθερίας»! Παρά την έντονη παρουσία χιλιάδων ασφαλιτών, ΜΑΤατζήδων, ΜΕΑτζήδων και ΖΗΤΑδων που συμπληρώνονταν από ΕΦΕΕδες και -σε μια όχι πρωτόγνωρη συνεργασία- από ΚΝίτες καιΟΝΝΕΔίτες, οι αναρχικοί και ανυπότακτοι νεολαίοι που συγκεντρώθηκαν αυθόρμητα στην «ουρά» της πορείας στις 17 Νοέμβρη έδωσαν για μια ακόμη φορά το δυναμικό παρών τους αψηφώντας την καταστολή.

Στις 18 Ιούλη 1992 κατά την επίσκεψη του προέδρου των ΗΠΑ Τζωρτζ Μπους, τα ΜΑΤ σταματούν διαδήλωση στη Σταδίου στο ύψος της Παλιάς Βουλής εμποδίζοντάς την να προχωρήσει προς την πλ. Συντάγματος. Ομάδες αναρχικών και νεολαίων επιτίθενται με πέτρες και μολότοφ και ξεσπούν συγκρούσεις. Ακολουθούμενοι από τα ΜΑΤ, οι σύντροφοι, αφού πυρπολούν αμερικάνικη τράπεζα στην Πανεπιστημίου, καταφεύγουν στο πολυτεχνείο που είχε καταληφθεί από άλλους αναρχικούς και αντιεξουσιαστές και οι συγκρούσεις γενικεύονται στην Πατησίων.

Το 1992, το πρωί της 16ης Νοέμβρη, γίνεται επίθεση με μολότοφ στο Υπουργείο Εμπορίου και στο σταθμαρχείο των αστικών συγκοινωνιών στην πλ. Κάνιγγος (είναι η εποχή του αγώνα με αφορμή την ιδιωτικοποίηση των αστικών συγκοινωνιών της ΕΑΣ). Το απόγευμα πραγματοποιείται αναρχική πορεία από τα Προπύλαια προς το πολυτεχνείο, με τη συμμετοχή 150 ατόμων σε

αλληλεγγύη με αναρχικούς φυλακισμένους. Μετά τη λήξη της πορείας στο πολυτεχνείο, όπου βρίσκονταν κι άλλοι αναρχικοί, γίνεται απόπειρα να στηθούν οδοφράγματα και εκτοξεύονται βόμβες μολότοφ εναντίον των αστυνομικών δυνάμεων στην οδό Σολωμού, ενώ ταυτόχρονα ξεσπούν συμπλοκές στην κεντρική πύλη του ιδρύματος μεταξύ αναρχικών και μελών της περιφρούρησης της ΕΦΕΕ. Την επομένη, στην πορεία του Πολυτεχνείου, ξεσπούν συγκρούσεις τόσο με τα ΜΑΤ όσο και με τα ΚΝΑΤ με αποτέλεσμα 26 συλλήψεις.

Το 1993, στο τριήμερο του Πολυτεχνείου υπήρχαν τραπεζάκια με αναρχικό έντυπο υλικό, αναρτημένα πανό, ενώ πετάχτηκαν φυλλάδια και γράφτηκαν συνθήματα στους γύρω δρόμους. Τη δεύτερη μέρα των εκδηλώσεων (16/11), ομάδα 30 περίπου ατόμων επιτίθεται με μολότοφ σε λεωφορείο της πρώην ΕΑΣ στην πλ. Κάνιγγος, καθώς και σε δύο μερσεντές του Γενικού Λογιστηρίου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου του κράτους. Αργότερα, κι ενώ οι επίσημοι εκφωνούσαν λόγους, εκτοξεύονται μέσα από το πολυτεχνείο μολότοφ, πέτρες και φωτοβολίδες εναντίον των ΜΑΤ. Το απόγευμα της ίδιας μέρας, ομάδα ατόμων καταστρέφει μονάδα εξωτερικών μεταδόσεων του σταθμού “ΣΚΑΙ”. Ανήμερα της επετείου, πραγματοποιείται η καθιερωμένη πορεία προς την αμερικάνικη πρεσβεία χωρίς να σημειωθούν επεισόδια λόγω της έντονης παρουσίας κατασταλτικών δυνάμεων (μπάτσων και περιφρούρησης της πορείας) αλλά και λόγω της έλλειψης στοιχειώδους οργάνωσης.

Το 1994, η πρώτη μέρα του εορτασμού συνοδεύτηκε από εμπρησμούς αυτοκινήτων σε ολόκληρη την Αθήνα. Τη δεύτερη μέρα, μικρή ομάδα ατόμων καίει με μολότοφ εξωτερικό συνεργείο του σταθμού Flash στη διασταύρωση της Πατησίων με την Τοσίτσα. Το ίδιο βράδυ γίνονται συγκρούσεις στην Πατησίων, μπροστά από την πύλη του πολυτεχνείου, ανάμεσα σε αναρχικούς και δυνάμεις των ΜΑΤ που συνοδεύονται από φασίστες. Κατά τη διάρκεια των επεισοδίων συλλαμβάνεται και ξυλοκοπείται από μπάτσους και φασίστες ένας από τους συντρόφους. Το πρωί της 17ης Νοέμβρη, σε μια καλοσχεδιασμένη επιχείρηση που δικαιολογήθηκε σαν αναγκαία ενέργεια για την αποτροπή επεισοδίων, οι μπάτσοι εισβάλλουν στις καταλήψεις Villa Amalias, Αλκαμένους, Λέλας Καραγιάννη και Κεραμεικού συλλαμβάνοντας 27 συνολικά καταληψίες, ενώ λίγο αργότερα μπάτσοι θα κάνουν προσαγωγές συντρόφων από το τραπεζάκι της Συνεργασίας Αναρχικών Ομάδων μπροστά στο πολυτεχνείο. Κατά τη διάρκεια των ομιλιών από τους επίσημους στο πολυτεχνείο, καταλαμβάνεται η μικροφωνική από συντρόφους κι αρχίζουν να μεταδίδονται μηνύματα αλληλεγγύης προς τους συλληφθέντες. Γίνεται γνωστό ότι η κατάληψη θα λήξει μόνο όταν αφεθούν ελεύθεροι όλοι οι συλληφθέντες. Στο πολυτεχνείο συγκεντρώνονται και παραμένουν πάνω από 2.000 άτομα χωρίς να ακολουθήσουν την καθιερωμένη πορεία η οποία παραλίγο να μη γίνει. Ανάμεσά τους ομάδες φοιτητών της Αρχιτεκτονικής, της Καλών Τεχνών, του Χημικού, που παρέμειναν στεκόμενοι αλληλέγγυοι στον αγώνα των καταληψιών, και πολλοί άλλοι που αρχικά βρέθηκαν στο πολυτεχνείο για να πάρουν μέρος στην πορεία, αποφάσισαν όμως να μείνουν στην κατάληψη.

Τελικά το κράτος, προκειμένου να εκτονώσει την κατάσταση, αρχίζει να απελευθερώνει τους συλληφθέντες και μέχρι αργά το βράδυ θα απελευθερωθούν όλοι. Αυτό όμως δεν έκανε όλους τους καταληψίες να αποχωρήσουν και σημειώθηκαν συγκρούσεις με μπάτσους και φασίστες.

Ο Νοέμβρης του 1995 ήταν ιδιαίτερα φορτισμένος καθώς μαθητές, φοιτητές, εργάτες ήταν στο δρόμο και η κρατική καταστολή ήταν σε έξαρση, ενώ στις φυλακές, αρχικά στον Κορυδαλλό και στη συνέχεια σε πολλές άλλες, είχε ξεσπάσει μεγάλη εξέγερση. Στις φυλακές ήταν κλεισμένοι κι αρκετοί αναρχικοί από τους οποίους οι Κ. Καλαρέμας

αφήσει να φθάσουν μέχρι το θάνατο. Στη Θεσσαλονίκη γίνεται πορεία αλληλεγγύης στους δύο απεργούς πείνας στις 14/11, και μετά από επίθεση των ΜΑΤ συλλαμβάνονται τέσσερα άτομα και τραυματίζονται δεκάδες. Αμέσως συγκεντρώνονται σύντροφοι στο κτίριο της Θεολογικής Σχολής και το καταλαμβάνουν συγκρουόμενοι με τα ΜΑΤ. Το ίδιο πρωί στην Αθήνα, σε μαθητική πορεία, καίγεται όχημα του σταθμού "ΣΚΑΙ" και γίνονται επιθέσεις σε τράπεζες και στις αστυνομικές δυνάμεις. Η πορεία τελειώνει στο Υπουργείο Παιδείας, όπου γίνεται επίθεση και προσπάθεια κατάληψής του, την οποία αποτρέπουν τα ΜΑΤ και η περιφρούρηση της ΚΝΕ.

Την επόμενη μέρα (15/11), κατά τη διάρκεια προγραμματισμένης αναρχικής εκδήλωσης στο κτίριο Γκίνη κι ενώ οι αστυνομικές δυνάμεις πολιορκούν τις εξεγερμένες φυλακές Κορυδαλλού, ένας αριθμός συντρόφων αποφασίζουν να επιτεθούν στα ΜΑΤ έξω από το πολυτεχνείο. Μέσα στο πολυτεχνείο τοποθετούνται δυο ομάδες περιφρούρησης της ΚΝΕ και της ΠΑΣΠ, οι οποίες αφού αρνούνται να αποχωρήσουν δέχονται την επίθεση των αναρχικών και διαλύονται υποχωρώντας προς την Τοσίτσα όπου ένα μέλος της περιφρούρησης τραυματίζεται από βόμβα μολότοφ. Αμέσως μετά γίνεται επίθεση στα ΜΑΤ, ξεσπούν συγκρούσεις και στήνονται οδοφράγματα στη Στουρνάρη και στη Τζωρτζ.

Στις 17/11, η κατάληψη της Θεολογικής στη Θεσσαλονίκη σταματάει, στην Αθήνα όμως από πολύ νωρίς αρχίζει να συγκεντρώνεται στο πολυτεχνείο μεγάλος αριθμός αναρχικών, αντιεξουσιαστών και άγριας νεολαίας. Η περιφρούρηση της ΕΦΕΕ, ανησυχώντας για την κατάσταση, αμέσως μετά το τέλος της κατάθεσης των στεφανιών κλείνει τις πόρτες του πολυτεχνείου κι αμέσως αρχίζουν αψιμαχίες στην πύλη της Τοσίτσα. Τελικά η ΕΦΕΕ ανοίγει την πύλη της Πατησίων. Πολύ σύντομα ανοίγει και η πύλη της Τοσίτσα και το πολυτεχνείο βρίσκεται ουσιαστικά υπό κατάληψη. Η πορεία ξεκινά αλλά περισσότεροι από 2.000 άνθρωποι παραμένουν μέσα κι έξω από το πολυτεχνείο χωρίς να την ακολουθήσουν. Μέσω της μικροφωνικής μεταδίδονται μηνύματα αλληλεγγύης στην εξέγερση των φυλακισμένων του Κορυδαλλού, στους αναρχικούς απεργούς πείνας, στους τέσσερις συλληφθέντες διαδηλωτές στη Θεσσαλονίκη. Γίνονται προετοιμασίες για εξόρμηση και σύγκρουση στους γύρω δρόμους, μετά όμως από την επίθεση μιας μικρής ομάδας συντρόφων σε μια τράπεζα στη Στουρνάρη, στο ύψος της Γ Σεπτεμβρίου, εκδηλώνεται άμεσα εκτεταμένη επίθεση των ΜΑΤ με χρήση εκατοντάδων δακρυγόνων που αναγκάζουν όλο τον κόσμο να αφήσει το δρόμο και να καταφύγει στο πολυτεχνείο. Ακολουθούν συμπλοκές κυρίως στις πύλες του ιδρύματος τόσο με τους μπάτσους όσο και με φασίστες, ενώ πάνω από το πολυτεχνείο που «πνίγεται» μέσα στα ασφυξιογόνα πετάει ελικόπτερο της αστυνομίας που συμμετέχει στην επίθεση. Στο μεταξύ, τα ΜΜΕ ξεκινούν μια ολονύκτια εκστρατεία με ζωντανές μεταδόσεις μανιπουλάροντας την «κοινή γνώμη». Στην πύλη της Πατησίων, απέναντι στους αφηνιασμένους μπάτσους και φασίστες, σύντροφοι πυρπολούν τις σημαίες του ελληνικού κράτους. Όταν η Σύγκλητος αρχίζει να συζητάει για την άρση του ασύλου κατόπιν συνεννόησης με την κυβέρνηση και την αστυνομία, ο ΑΝΤΕΝΑ οργανώνει τηλεοπτικό δημοψήφισμα καλώντας τους τηλεθεατές του να ψηφίσουν ΝΑΙ ή ΟΧΙ στην άρση του ασύλου! Καθώς οι ώρες περνούν, πολλοί αποχωρούν από το πολυτεχνείο ενώ άλλοι, παρά το ορατό πλέον ενδεχόμενο της άρσης του άσυλου, αποφασίζουν μέσα από γενικές συνελεύσεις να μην αποχωρήσουν και να κρατήσουν την κατάληψη. Το ξημέρωμα, ο πρύτανης Μαρκάτος δίνει το πράσινο φως για την άρση του ασύλου και την εισβολή των ΜΑΤ μέσα στο πολυτεχνείο. Μεγάλες αστυνομικές δυνάμεις με αντιασφυξιογόνες μάσκες περικυκλώνουν το χώρο κι ένας εισαγγελέας καλεί μάταια τους καταληψίες να ανοίξουν τις πόρτες και να βγουν έξω ή τουλάχιστον να εγκαταλείψουν το χώρο οι ανήλικοι. Κανείς δεν φεύγει και, ενώ ΜΑΤ και ΕΚΑΜ κόβουν τις αλυσίδες κι ανοίγουν τις

πόρτες, οι καταληψίες του πολυτεχνείου σε ένδειξη συντροφικής αλληλεγγύης αρχίζουν να συγκεντρώνονται στο προαύλιο ενωμένοι σε αλυσίδες, φωνάζοντας συνθήματα: ΟΥΤΕ ΦΑΣΙΣΜΟΣ - ΟΥΤΕ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΤΩ Ο ΚΡΑΤΙΣΜΟΣ ΖΗΤΩ Η ΑΝΑΡΧΙΑ, Η ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΤΟ ΟΠΛΟ ΤΩΝ ΛΑΩΝ ΠΟΛΕΜΟ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΤΩΝ ΑΦΕΝΤΙΚΩΝ, ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΝΩΜΕΝΟΙ ΤΡΕΛΟΙ ΚΙ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΙ. Όταν μαζεύονται όλοι φθάνουν τα 500 και πλέον άτομα, και κυκλωμένοι από τα ΜΑΤ τραγουδούν: ΠΟΤΕ ΘΑ ΚΑΝΕΙ ΞΑΣΤΕΡΙΑ...

Έκπληκτοι πολλοί παρακολουθούν αντί των 50 «γνωστών-αγνώστων» που παρουσίαζαν τα ΜΜΕ εκατοντάδες καταληψίες. Μη έχοντας τι να πουν οι λακέδες του κράτους μιλούν για μια ακόμη φορά για «ανυπολόγιστες καταστροφές», ψάχνουν για «πρωταίτιους» και ωρύονται για τις καμένες σημαίες. Οι συλληφθέντες χωρίζονται σε ομάδες ανάλογα με την ηλικία τους και το φάκελό τους στην ασφάλεια και οδηγούνται σε δίκες-παρωδία. Οι δίκες του εφετείου για τους 137 από αυτούς θα γίνουν στην ειδική αίθουσα των φυλακών Κορυδαλλού.

Το τριήμερο του Πολυτεχνείου το 1996, στον απόηχο των γεγονότων της προηγούμενης χρονιάς και με προγραμματισμένες εκατοντάδες δίκες αναρχικών - αντιεξουσιαστών και νεολαίων, ήταν έντονα φορτισμένο από το κλίμα της κρατικής τρομοκρατίας, της οχύρωσης του ιδρύματος με σιδηροκατασκευές σε πόρτες και παράθυρα, και της επιστράτευσης όλων των κομματικών μηχανισμών για την περιφρούρηση του χώρου σε συνεργασία με τις αστυνομικές δυνάμεις. Το κράτος έθεσε σε επιφυλακή πάνω από 20.000 μπάτσους κι έκανε την Αθήνα να μοιάζει με πόλη όπου έχει κηρυχτεί στρατιωτικός νόμος. Ήταν άλλωστε μια ανήσυχη περίοδος, με το κλείσιμο των δρόμων από τους αγρότες, τις απεργίες των εργατών και τις φοιτητικές κινητοποιήσεις.

Παρόλη την αστυνομοκρατία και τις προκλήσεις των κομματικών, υπήρχε πολιτική παρουσία αναρχικών στη γωνία των οδών Πατησίων και Στουρνάρη, με μοίρασμα προκηρύξεων και με γράψιμο συνθημάτων στους γύρω δρόμους. Στις 17/11 και αφού τα ΜΜΕ είχαν δημιουργήσει κλίμα πολέμου, άρχισαν οι ομιλίες των επισήμων μέσα στο πολυτεχνείο που ήταν ζωσμένο από μπάτσους και κατεχόμενο από τις ομάδες περιφρούρησης οι οποίες αποτελούνταν από μέλη της ΕΦΕΕ, από οικοδόμους (ΕΣΑΚ) και άλλα κομματόσκυλα. Όταν ξεκίνησε η πορεία, μέσα στο πολυτεχνείο παρέμειναν μέλη της περιφρούρησης καθώς και κάποιοι αναρχικοί οι οποίοι συγκρούστηκαν με τους οικοδόμους, με αποτέλεσμα τον τραυματισμό συντρόφων. Ορισμένοι σύντροφοι προσπάθησαν να στήσουν οδόφραγμα στην Πατησίων στο ύψος της πλ. Κάνιγγος, αλλά αμέσως κινητοποιήθηκε μεγάλη αστυνομική δύναμη και διέλυσε τους συγκεντρωμένους. Σε διάφορα σημεία της Αθήνας τοποθετήθηκαν γκαζάκια και προξενήθηκαν ζημιές σε αυτοκίνητα και κτίρια. Η πορεία έγινε χωρίς να σημειωθούν επεισόδια. Μετά το τέλος της, μεγάλη ομάδα συμμετεχόντων σ’αυτή συνέχισε στη Λ. Αλεξάνδρας με σκοπό να φτάσει στο πολυτεχνείο. Στη διασταύρωση όμως με την Πατησίων τους περίμεναν ισχυρότατες αστυνομικές δυνάμεις οι οποίες τους εμπόδισαν να προχωρήσουν.

Την επόμενη μέρα, τα ΜΜΕ μιλούσαν για μεγάλη νίκη της δημοκρατίας και έδιναν συγχαρητήρια στην κυβέρνηση για την επιτυχία της να αποτρέψει τα επεισόδια. Τα συγχαρητήρια για την επιτυχία της επιχείρησης μοιράστηκαν επίσης οι κατασταλτικές δυνάμεις (αστυνομία, ΚΚΕ, οικοδόμοι, ΕΦΕΕ). Τις επόμενες μέρες πολλά γραφεία του ΚΚΕ χτυπήθηκαν και μια βόμβα εξερράγη στα γραφεία του Συνδικάτου Οικοδόμων στην πλ. Κάνιγγος.

Το 1997, μετά την «επιτυχία» της περιφρούρησης την προηγούμενη χρονιά κι έχοντας πολυάριθμα κοινωνικά μέτωπα ανοιχτά, το κράτος άφησε στο ΚΚΕ τον πρώτο λόγο στην επιβολή της τάξης στο

επίθεση νεολαίων σε πυροσβεστικά οχήματα στην Πατησίων, τα ΚΝΑΤ επιτέθηκαν και συγκρούστηκαν μαζί τους, ενώ στην συνέχεια ανέλαβαν τα ΜΑΤ. Αργότερα, ομάδες αναρχικών αντεπιτέθηκαν και συγκρούστηκαν με τα ΚΝΑΤ στην κεντρική πύλη του πολυτεχνείου.

Το 1998 δεν υπάρχει αναρχικό μπλοκ για να συμμετάσχει στην πορεία, αλλά σχηματίζεται αυθόρμητα ένα μπλοκ από ανυπότακτους νεολαίους που φωνάζουν αντιεξουσιαστικά συνθήματα. Οι νεολαίοι, εγκλωβισμένοι ανάμεσα στις κρατικές και τις κομματικές δυνάμεις καταστολής, τα ΜΑΤ και τα ΚΝΑΤ (ΚΚΕ), δέχονται επίθεση κι από τους δυο ταυτόχρονα, με αποτέλεσμα πολλούς χτυπημένους και 153 συλληφθέντες. Η ολοφάνερη συνεργασία των κομματικών με τα ΜΑΤ απαθανατίστηκε φωτογραφικά και καταγγέλθηκε από πολλούς ανεξάρτητους παρατηρητές. Η επόμενη περίοδος σημαδεύτηκε από επιθέσεις αναρχικών σε κομματικούς στόχους και συγκρούσεις με κνίτες.

Το 1999, στην πορεία του Πολυτεχνείου στις 17 Νοέμβρη η ανάπτυξη και η συνεργασία των κρατικών και των κομματικών κατασταλτικών δυνάμεων ήταν άψογη. Οι αναρχικοί αυτή τη φορά απέφυγαν και να εμφανιστούν και μετά το τέλος της απόλυτα ελεγχόμενης πορείας μπάτσοι και κομματικοί είχαν κάθε λόγο να αλληλοσυγχαίρονται για την επιτυχία τους. Έτσι νόμιζαν, καθώς ομάδες αναρχικών-αντιεξουσιαστών εμφανίστηκαν δυο μέρες μετά, στις 19 Νοέμβρη, κατά τη διάρκεια των συγκεντρώσεων με αφορμή την άφιξη στην Αθήνα του προέδρου των ΗΠΑ Κλίντον. Ακολούθησαν πάμπολλες επιθέσεις σε κρατικούς και καπιταλιστικούς στόχους στην Πανεπιστημίου, τη Σταδίου και ευρύτερα στο κέντρο της Αθήνας, με αποτέλεσμα μεγάλες καταστροφές. Γεγονότα που ενθάρρυναν κι ενέπνευσαν αγωνιστές σε πολλά μέρη του κόσμου.

2001. Από το πρωί της 15ης Νοέμβρη και σε όλο το τριήμερο υπήρχε πολιτική παρουσία αναρχικών στη συμβολή της Στουρνάρη με την Πατησίων, με έντυπα, αφίσες, ταμπλώ με φωτογραφίες (κυρίως για τον πόλεμο και τις διεθνείς αντικαπιταλιστικές διαδηλώσεις) και πανό, όπως «Εξεγερτική δράση ενάντια στην παγκοσμιοποίηση της κυριαρχίας και τη ρεφορμιστική διεθνή», «Καμιά Ειρήνη χωρίς Ελευθερία» κ.ά. Το βράδυ της 15ης Νοέμβρη έγινε επίθεση στις ομάδες των τραμπούκων του ΚΚΕ, που κατείχαν το πολυτεχνείο σε συνεργασία με τους μπάτσους οι οποίοι έλεγχαν τους γύρω δρόμους, στα πλαίσια του κατασταλτικού σχεδίου που εφαρμόζουν κάθε χρόνο μετά την εξέγερση του 95. Η επίθεση στα ΚΝΑΤ έγινε μετά από εκδήλωση που είχαν οργανώσει σύντροφοι στο πολυτεχνείο κι ενώ 400 τραμπούκοι των ΚΝΑΤ επιτηρούσαν την έξοδο 150 αναρχικών. Κατά την αντεπίθεση των τραμπούκων, ακολούθησαν συμπλοκές στην κεντρική πύλη και αρκετοί από αυτούς τραυματίστηκαν. Η αποχώρηση των συντρόφων ήταν επιβεβλημένη αφού έσπευσαν οι διμοιρίες των ΜΑΤ και άρχισαν να τους καταδιώκουν...

Στις 17 Νοέμβρη, υπήρξε μετά από αρκετά χρόνια επιλογή πολλών συντρόφων να κατέβουν στην πορεία του Πολυτεχνείου. Ο σχηματισμός του μπλοκ έγινε στην πλ. Κλαυθμώνος με τη συμμετοχή περίπου 700 αναρχικών, αντιεξουσιαστών και νεολαίων. Στην πορεία φωνάζονταν συνθήματα με αιχμή κυρίως τον πόλεμο και την κρατική τρομοκρατία. Στο τέλος της πορείας, και παρά την ασφυκτική παρουσία των μπάτσων, όταν το μπλοκ έφτασε έξω από την πρεσβεία των ΗΠΑ, επιτέθηκε με έναν καταιγισμό από πέτρες στις διμοιρίες των ΜΑΤ που απάντησαν με ασφυξιογόνα.

Το 2002, ο τριήμερος εορτασμός του Πολυτεχνείου διεξάγεται στον απόηχο της μεγάλης κατασταλτικής εκστρατείας του κράτους για την εξάρθρωση της οργάνωσης 17 Νοέμβρη. Σε όλη τη διάρκεια του τριημέρου υπήρχε παρέμβαση αναρχικών έξω από το πολυτεχνείο, στην Πατησίων και Στουρνάρη, με διακίνηση εντύπων, με αφίσες και πανό όπως: ΚΑΜΙΑ ΣΙΩΠΗ - ΚΑΜΙΑ

ΣΥΝΑΙΝΕΣΗ - ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΣΤΗ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΑΦΕΝΤΙΚΩΝ, ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΑ ΛΕΥΚΑ ΚΕΛΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΟΝΤΩΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ - ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΜΟΝΟΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΗΣ. Το απόγευμα της 15ης Νοέμβρη, αφού έγινε εκδήλωση αναρχικών στην Αρχιτεκτονική, 500 περίπου σύντροφοι βγήκαν από το πολυτεχνείο και, μετά από ρίψη κάποιων αντικειμένων στην περιφρούρηση της ΚΝΕ, πραγματοποίησαν πορεία από την Πατησίων μέχρι την πλ. Εξαρχείων. Εκεί έγινε από τους συγκεντρωμένους επίθεση σε ομάδα ασφαλιτών που τράπηκαν σε φυγή. Το βράδυ της 16/11, έξω από τα γραφεία της Χρυσής Αυγής, φασίστες χτύπησαν αριστερούς που έφευγαν από το πολυτεχνείο, τραυματίζοντας έναν νέο με μαχαίρι και ξυλοκοπώντας μία κοπέλα.

Δεδομένης της ραγδαίας όξυνσης της κρατικής τρομοκρατίας, η πορεία της 17ης Νοέμβρη είχε γίνει προκαταβολικά στόχος των κατασταλτικών μηχανισμών και τις προηγούμενες μέρες ανακοινώνονταν μέσω των ΜΜΕ η στενή παρακολούθηση αναρχικών συλλογικοτήτων και χώρων, προγράφονταν συλλήψεις μετά την πορεία και διατυμπανιζόταν το δόγμα της "μηδενικής ανοχής" σε περίπτωση που επιχειρούσε κανείς να χαλάσει τη φιέστα. Η πορεία ξεκίνησε με συμμετοχή περίπου 15.000 ατόμων κι ανάμεσα στις κομματικές οργανώσεις, τα συνδικάτα, την περιφρούρηση και τους λοιπούς νεκροθάφτες του πνεύματος της εξέγερσης, συγκροτήθηκε στο μέσο της πορείας ένα μπλοκ αναρχικών και νεολαίων. Περισσότερα από 1.000 άτομα ξεκίνησαν από την πλατεία Κλαυθμώνος, με πανό "Λευτεριά σ' όσους είναι στα λευκά κελιά για συμμετοχή στη 17Ν και σε όλους τους ομήρους του κράτους" και με συνθήματα ενάντια στο κράτος και τα αφεντικά, ενάντια στις φυλακές και τις ειδικές συνθήκες κράτησης. Στο ύψος του Πολεμικού Μουσείου άρχισαν συγκρούσεις με τους μπάτσους και σε όλη την άνοδο της πορείας μέχρι την αμερικάνικη πρεσβεία ο δρόμος μετατράπηκε σε πεδίο μάχης μεταξύ αναρχικών και της αστυνομίας που έκανε χρήση δακρυγόνων. Έγιναν επιθέσεις με μολότοφ προς τις διμοιρίες που ακολουθούσαν το μπλοκ και σε εκείνες που είχαν παραταχθεί μπροστά σε τράπεζες, πρεσβείες, αλλά και στο μέγαρο μουσικής, το μετρό και εταιρείες. Μετά από αντιπαραθέσεις με το μπλοκ της ΠΑΣΠ στο ύψος της πρεσβείας, επιχειρήθηκε να στηθούν πρόχειρα οδοφράγματα στην πλ. Μαβίλη και να συνεχιστεί ο πετροπόλεμος. Οι αστυνομικές δυνάμεις καταδίωξαν τον κόσμο κοντά στον Πύργο των Αθηνών. Το κυνηγητό συνεχίστηκε και στη λεωφόρο Αλεξάνδρας, ενώ έπεσαν πέτρες έξω από το κτίριο της ΓΑΔΑ. Απαγγέλθηκαν κατηγορίες για πλημμελήματα σε 8 συλληφθέντες, ενώ σε δύο συντρόφους που δεν συνελήφθησαν στην πορεία ασκήθηκε εκ των υστέρων δίωξη για κακουργήματα.

2003. Τριάντα χρόνια από την εξέγερση του '73, σε μια περίοδο που η "αντι"τρομοκρατική εκστρατεία των αφεντικών εξελίσσεται σε όλο τον πλανήτη σκορπίζοντας το θάνατο, που η ένταση της εκμετάλλευσης και της καταστολής είναι άνευ προηγουμένου, η χώρα οδεύει προς το "αστυνομικόν έτος 2004" εν όψει Ολυμπιακών, ενώ συνεχίζεται η ομηρία 7 αγωνιστών από τα γεγονότα του Ιούνη στη Θεσσαλονίκη ενάντια στη σύνοδο της Ε.Ε., πέντε από τους οποίους βρίσκονται σε πολυήμερη απεργία πείνας. Οι εξαγγελίες περί "μηδενικής ανοχής" έδιναν και έπαιρναν τις προηγούμενες μέρες στα ΜΜΕ, 7.000 μπάτσοι κατείχαν στρατιωτικά το κέντρο της Αθήνας και σύσσωμα τα πολιτικά αφεντικά ζητούσαν την αποτροπή οποιωνδήποτε "επεισοδίων" προετοιμάζοντας το έδαφος για τις κατασταλτικές κινήσεις των μηχανισμών. Καθ' όλη τη διάρκεια του τριημέρου, στο χώρο του πολυτεχνείου διακινούνταν έντυπο υλικό αντιπληροφόρησης και είχαν αναρτηθεί πανό όπως: "ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΣΤΟΥΣ 7 ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΥΣ ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΣΤΟΥΣ ΑΠΕΡΓΟΥΣ ΠΕΙΝΑΣ" και μέσα στην Αρχιτεκτονική πραγματοποιήθηκε το καθιερωμένο αναρχικό διήμερο. Στις 17

Νοέμβρη, εκατοντάδες αναρχικών, αντιεξουσιαστών και νεολαίων άρχισαν να συγκεντρώνονται στην πλ. Κλαυθμώνος. Ύστερα από αντεγκλήσεις με την περιφρούρηση της ΠΑΣΠ ξεκινά η πορεία με 10.000 διαδηλωτές και συγκροτείται αναρχικό μπλοκ που αριθμεί περί τις 2.500, ενώ η παρουσία δεκάδων διμοιριών των ΜΑΤ κι ασφαλιτών είναι ασφυκτική. Κατά τη διάρκεια της πορείας σπάζεται μία κάμερα της αστυνομίας, ενώ ασφαλίτες που έχουν εισχωρήσει στο μπλοκ ξυλοκοπούνται και απομακρύνονται. Στην αμερικάνικη πρεσβεία αρχίζουν επιθέσεις στα ΜΑΤ κυρίως με πέτρες και ξύλα. Οι μπάτσοι απαντούν με δακρυγόνα κι οι διαδηλωτές κινούνται προς τη Λ. Αλεξάνδρας. Μεγάλος αριθμός διαδηλωτών περνάει μπροστά από το κτίριο της ΓΑΔΑ, το οποίο δέχεται βροχή από πέτρες. Στη συνέχεια σπάζονται αρκετές τράπεζες, αντιπροσωπείες πολυεθνικών εταιρειών και πολυτελών αυτοκινήτων, στήνονται πρόχειρα οδοφράγματα, ενώ επίθεση δέχεται και το ΥΠΕΧΩΔΕ.

Στις 15 Οκτώβρη 2004, ομάδες αναρχικών καταλαμβάνουν το πολυτεχνείο σε μια πράξη αλληλεγγύης στους καταδικασμένους για συμμετοχή στην ΕΟ17Ν που πραγματοποιούσαν απεργία πείνας ενάντια στις ειδικές συνθήκες κράτησής τους, αλλά και στους ποινικούς κρατούμενους, τους κολασμένους 7 φυλακών που απείχαν από το συσσίτιο με αιτήματα βελτίωσης των συνθηκών κράτησής τους. Στην προκήρυξη της κατάληψης αναφέρεται: «... Με τα "λευκά" κελιά η δημοκρατία επιχειρεί τη φυσική εξόντωση και την αποδόμηση της προσωπικότητας των αιχμάλωτων αγωνιστών. Επιδιώκει να τρομοκρατήσει τους αντιστεκόμενους και να αποτρέψει την επιθυμία για εξέγερση. Το κράτος εξοντώνει συστηματικά τόσο στα "λευκά" και "κανονικά" κελιά όσο και στα εργοτάξια, στα σύνορα, στα μπλόκα των μπάτσων, στα ψυχιατρεία, τα σχολεία... Ο αγώνας ενάντια στα "λευκά" κελιά της δημοκρατίας είναι αναπόσπαστο κομμάτι του αγώνα για την καταστροφή του κράτους και κάθε μορφής εξουσίας. Είναι αγώνας για την ελευθερία...

Το κατειλημμένο Πολυτεχνείο λειτουργεί ως ένας αυτοοργανωμένος χώρος, ως εστία αντιπληροφόρησης και αδιαμεσολάβητης αντίστασης στους σχεδιασμούς των κυρίαρχων».

Ένα μήνα αργότερα ο εορτασμός της επετείου του Πολυτεχνείου του 2004 -ο πρώτος μετά την ανάληψη της διακυβέρνησης από τη ΝΔ- συνοδεύτηκε από έντονη αστυνομοκρατία, μέσα στον απόηχο της απεργίας πείνας που πραγματοποίησαν οι πολιτικοί κρατούμενοι στα «λευκά κελιά» και την οποία συνέχιζε ο Α. Γιωτόπουλος. Σε όλο το τριήμερο, τα ΜΜΕ ωρύονταν κατά των αναρχικών που είχαν αναρτήσει πανό αλληλεγγύης στον απεργό πείνας και τους πολιτικούς κρατούμενους για την υπόθεση της 17Ν. Στην πορεία της 17ης Νοέμβρη συμμετείχε αναρχικό μπλοκ κυκλωμένο από ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις.

Το βράδυ της 10ης Μάη 2005, αναρχικοί κι αντιεξουσιαστές που συγκεντρώνονταν στο πολυτεχνείο για συζήτηση μετά την πορεία της Πρωτομαγιάς αντιλήφθηκαν δυο ένοπλους αστυνομικούς-φρουρούς των βουλευτών του ΠΑΣΟΚ Βερελή και Βενιζέλου οι οποίοι συμμετείχαν σε εκδήλωση στο κτίριο Γκίνη. Κατά την απώθηση των μπάτσων έγινε συμπλοκή και ο ένας από αυτούς άρχισε να πυροβολεί, άλλοτε στον αέρα κι άλλοτε σημαδεύοντας, τραυματίζοντας ένα σύντροφο στο πόδι. Σχεδόν αμέσως εμφανίστηκαν δυνάμεις των ΜΑΤ κι ακολούθησε σύγκρουση με τους συντρόφους στην οδό Στουρνάρη. Το πολυτεχνείο καταλήφθηκε και στο χώρο εγκλωβίστηκαν τρεις βουλευτές του ΠΑΣΟΚ, οι συνοδοί τους και άλλοι πολιτευτές που κρατήθηκαν για ώρες στα χέρια των καταληψιών οι οποίοι τα χαράματα αποχώρησαν συντεταγμένα με πορεία προς τα Εξάρχεια.

Ως μια τελευταία εκδήλωση του εξεγερτικού πνεύματος που εξακολουθεί να είναι ζωντανό

και να ανανεώνεται διαρκώς μέσα στις νέες συνθήκες του κοινωνικού και ταξικού ανταγωνισμού, να αναφέρουμε την αντιεξουσιαστική/αντιφασιστική συγκέντρωση το βράδυ της 17ης Σεπτέμβρη 2005 στη διασταύρωση της Πατησίων με τη Στουρνάρη, όταν αναρχικοί έκοψαν τα λουκέτα στις πόρτες του πολυτεχνείου και χρησιμοποίησαν το χώρο ως ορμητήριο στην επίθεσή τους με μολότοφ, πέτρες και καδρόνια εναντίον των αστυνομικών δυνάμεων που είχαν αναπτυχθεί προστατεύοντας τη συγκέντρωση 150 νεοναζιστών στην οδό Σολωμού. Τα ΜΑΤ απάντησαν με ασφυξιογόνα και οι σύντροφοι οπισθοχώρησαν στα Εξάρχεια εκτοξεύοντας μολότοφ στα γραφεία του ΠΑΣΟΚ στην Χαρ. Τρικούπη και στο αστυνομικό τμήμα της οδού Καλλιδρομίου.

ΔΕΝ ΞΕΧΝΑΜΕ - ΔΕΝ ΣΥΓΧΩΡΟΥΜΕ

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ...

ΚΕΙΝΑ ΤΑ ΔΕΝΤΡΑ

του Παυσανία Γκάλλιου, γραμμένο πάνω σ' ένα ξερονήσι, την περίοδο της εξορίας...

Κείνα τα δέντρα δεν τα κατοίκησαν ποτές πουλιά.
Σέρναν τον ίσκιο τους πάνω στις πέτρες,
Σαν τα καράβια που στοιχειώσαν στο πέλαγο
κι αρμενίζουν ως με το θάνατο που θα 'ρθει.
Κείνα τα δέντρα Δε μας φυλάξανε στον ίσκιο τους ποτές.
Τη νύχτα με την αρμύρα πετρωμένη στα μάτια
Πλαγιάζαμε πάνω στις πέτρες τις πυρές , ν' ακούσουμε τα νέα του φίλου.
Όπως μας τα □φερνε μέσα στον ύπνο και στριμώχναμε ο ένας στο πλάι του άλλου.
Ψαχουλευτά πασχίζαμε ν' αγγίξουμε ο ένας τα χέρια του άλλου
Ψιθυρίζοντας: "Δε θα περάσει".
Και περάσανε νύχτες πολλές πάνω στη Γυάρο.
Τα πρωινά, όπως μας τα 'φερνε το πέλαγο στην αγκάλη του,
ένας ήλιος αυτόχειρας μας καλούσε στον υδάτινο ορίζοντα
να ποντίσουμε τα όνειρά μας.
Αυτή τη θάλασσα την αγαπούσαμε
καθώς παιδιά σχεδιάζαμε πάνω της τα πρώτα μας ταξίδια.
Έπειτα ήρθαν τα πέτρινα χρόνια με τους συντρόφους νεκρούς
Στα νταμάρια των πόλεων.
Για μια Ελένη του καιρού μας.
Τι να 'γιναν οι προφήτες της Κυριακής;
Πώς μας άφησαν να πεθάνουμε στα σαράντα μας;
Και τώρα ταξιδεύουμε σ' ένα τρικυμισμένο πέλαγο χωρίς πυξίδα.
Κι ο αγέρας να φέρνει απ' τον αντίπερα γιαλό τη φωνή μας την πρώτη:
"Δε θα περάσει".
Αρμενίζουμε με τις ψυχές μας κομματιασμένες.
Ρημαγμένα ξάρτια στον άνεμο.
Και το σκάφος αιμορροούσα πληγή
κηλιδώνει το κύμα του πελάγου με τα σπράδια της ήττας.
Την ώρα της ευφροσύνης μνημονέψτε μας.
Δε μπορέσαμε.
Πουθενά δεν θα μπορέσουμε να χαλάσουμε τόσο,
όσο χαλάσαμε σε τούτο το νησί της ομηρίας.

"Μα εγώ, θα ξαναρίξω τα μαλλιά μου πίσω
Θα ξαναφορέσω το ματωμένο πρόσωπο, ανάποδα
Και θα βγω στους δρόμους και τις πλατέες
Με τουφέκια, φωνές, με συνθήματα
Να διεκδικήσω: ΨΩΜΙ κι ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ"

Δώρος Λοίζου

αναρχική ομάδα "Δυσήνιος Ίππος" / σύντροφοι
Πάτρα, Νοέμβρης 2009